

РЕЗУЛЬТАТИ КОМБІНОВАНОГО ЛІКУВАННЯ НЕЙРОІШЕМІЧНОЇ ДІАБЕТИЧНОЇ СТОПИ

Попадинець В. М.

Науковий керівник – проф., д-р мед. наук Дужий І. Д.

Сумський державний університет

Безсумнівним фактом сьогодення є прогресуюче зростання числа хворих на цукровий діабет і, відповідно, з діабетичною стопою (ДС). До основних факторів патогенезу ДС відносяться ангіопатія і нейропатія. Найбільш часто трапляється нейроішемічна форма ДС. Для лікування даній патології потрібний комплексний лікувальний підхід.

Метою наших досліджень була розробка та удосконалення способів консервативного, хірургічного та місцевого лікування нейроішемічних форм ДС.

Матеріали та методи дослідження. При консервативному лікуванні нейроішемічної діабетичної стопи нами застосовано внутрішньокісткове введення Вазапрантану у кістку п'яти у дозі 20 мкг на 200 мл 0,9 % розчину натрію хлориду протягом 10 днів. При хірургічному лікуванні ДС, поряд із санацією гнійного вогнища, застосовувалися непрямі реваскуляризуючі операції, а саме: тунелювання м'яких тканин нижніх кінцівок у поєднанні з остеоперфорацією великогомілкової кістки. При місцевому лікуванні гнійно-некротичних ускладнень ДС застосовувалося поєднання озонованого фізіологічного розчину натрію хлориду.

Хворим 1 групи в комплексному лікуванні нейроішемічних форм ДС застосована комбінація внутрішньокісткового введення Вазапрантану з місцевим використанням озону. Хворим 2 групи здійснена комбінація непрямих реваскуляризуючих операцій з місцевим застосуванням озону.

Для оцінки результатів лікування проводили морфocитологічні і бактеріологічні дослідження, черезшкірне визначення напруги кисню у тканинах ($TcPO_2$), а також вивчали відділені результати.

Результати дослідження. У хворих 2 групи була краща динаміка оксигенації тканин стопи на 14 і 21 добу на 30,5 % ($44,5 \pm 2,4$ мм.рт.ст., $p < 0,01$) і на 43,1 % ($48,8 \pm 3,4$ мм.рт.ст., $p < 0,01$), відповідно до висхідного показника у 1 групі на 27,8 % ($42,7 \pm 2,7$ мм.рт.ст., $p < 0,05$) і на 39,22 % ($46,5 \pm 3,1$ мм.рт.ст., $p < 0,05$) відповідно.

Терміни очищення ран у 1 і 2 групах відповідно склали $7,2 \pm 0,3$ доби і $6,1 \pm 0,5$ доби ($p < 0,05$), а початок процесу грануляції ран спостерігався відповідно на $9,4 \pm 0,4$ і на $8,2 \pm 0,3$ діб ($p < 0,05$).

У підсумку лікування опорна функція стопи була збережена 17 хворим (80,9 %) 1 групи і 21 хворому (91,3 %) 2 групи.

Проведене дослідження показало велику клінічну ефективність застосування комплексу хірургічного та місцевого лікування з відповідним використанням непрямих реваскуляризуючих операцій і озону, порівняно з комбінацією консервативного та місцевого лікування у хворих з нейроішемічною формою ДС.